

Aan: De Vaste Commissie Binnenlandse Zaken

Van: De heer Gilbert Bacilio, coördinator van Curaçao

Datum: 13 – 06- 2022

Betreffende: Notitie van Curaçao in het kader van het Rondetafelgesprek van 27 juni 2022

Dit jaar op 3 oktober herdenkt Curaçao de gruwelijke moord van de verzetstrijders van 1795, 227 jaar geleden. Een periode aangeduid en bejubeld door slavenhouders, slavenhandelaren en hun nazaten, als de Gouden Eeuw.

Op 3 oktober 1795 werden met name Tula en Carpata, in de omgeving van Fort Amsterdam, publiekelijk van onderop levendig geradbraakt, in het gezicht geblakerd en het hoofd afgehouden.

Dit omdat zij gestreden hebben tegen beroving, roofmoord, onteigening, vernedering, verkrachting, onrecht, onrechtvaardigheid, en onmenselijkheid. Zij werden op godsgruwelijke wijze vermoord omdat zij gestreden hebben voor Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap.

Wij, nazaten van Tula, vinden dat de Nederlandse Staat, als rechtsopvolgers van hen die deze misdaden begaan hebben, dit onrecht, recht moet trekken, aan ons de nazaten van Tula, recht moet doen. De Nederlandse Staat dient deze verwerpelijke misdaden die gepaard zijn gegaan met zeer diepe lichamelijke, psychische en geestelijke wonden te helen, te herstellen.

De impacts van deze wandaden hebben zulke diepe sporen achtergelaten, dat wij tot op de dag van vandaag de nasleep hiervan op uiteenlopende, vaak mensonterende manieren, tot aan de botten ervaren.

De effecten van de verbrijzelde beenderen, het geblakerde gezicht en het afgehakte hoofd van met name Tula, waren van zo'n ingrijpende aard, dat wij pas begin jaren '50 schoorvoetend een begin hebben kunnen maken aan ons eigen helingsproces.

Dit helingsproces is met name ingezet door onze vermaarde Dr. Moises Frumencio da Costa Gomez, die na de Tweede Oorlog de leiding op zich nam om namens onder andere Curaçao, in onderhandeling te gaan om te komen tot meer vrijheid, meer gelijkheid en meer broederschap voor Curaçao, als deel van het Koninkrijk der Nederlanden.

Vervolgens nam Modesto Chamo Margaretha op 8 februari 1958 als lid van de Eilandsraad van Curaçao het woord en voerde, als eerste in de geschiedenis van Curaçao, zijn betoog in het Papiamentu.

Professor Dr. Alejandro 'Yandi' Paula richtte in 1968 de Fundashon pa Promové i Divulgá Identidat Antiano op. Daarnaast heeft hij op wetenschappelijke wijze, in zijn proefschrift getiteld 'From Objective to Subjective Social Barriers' aangetoond, dat de emancipatie van 1863 wel verlossing uit de juridische ketens heeft gebracht, maar geen geestelijke bevrijding. Hij constateerde, dat het leven van de Afro-Curaçaoënaars getekend is gebleven door geringe

sociale mobiliteit en een destructief gebrek aan zelfvertrouwen, die hun zelfontplooiing tot de dag van vandaag in de weg staan.

Een bijzondere verdienste is het feit dat op 17 oktober 1998 in de 'Parke Lucha pa Libertat' het officiële Curaçaosche slavernijmonument onthuld werd. De ontwerper van dit monument was de Curaçaosche beeldend kunstenaar Nel Simon. Dit monument draagt de naam: 'Desenkadená'. ('Ontketend').

In 2010 werd zowel door het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao als door de Eilandsraad van Curaçao besloten, om formeel Tula te benoemen tot Nationale Held van Curaçao nadat hij en zijn medevrijheidsstrijders officieel gerehabiliteerd werden.

Wij gaan, heden ten dage, op eigen krachten, stug door met het helen van deze diepe wonden. Wonden die ons jarenlang, zowel lijfelijk als geestelijk, gebrandmerkt, verminkt en diep getraumatiseerd hebben.

Naar onze mening is de Nederlandse Staat nu aan zet!

U dient nu, als rechtsopvolgers van onder anderen Koning Willem 1, Gouverneur Johannes de Veer, Commissaris van Slavenhandel Michiel Römer en Fiscaal Theodurus van Teylingen, uw bijdrage te leveren aan ons helingsproces, het herstelproces dat wij sinds jaren 50 geïnitieerd hebben.

De Nederlandse Staat, dient dit helings -en herstelproces te helpen verwezenlijken onder meer door ons pakket van aanbevelingen, opgetekend in ons rapport “Wij willen niks anders dan onze vrijheid”, dat integraal opgenomen is in het rapport van het Koninkrijk der Nederlanden ‘Ketenen van het verleden’, ten uitvoer te brengen.

Ons pakket omvat de volgende aanbevelingen:

1. Het aanbieden van excuses, die door de nazaten van de tot slaafgemaakten als welgemeend ervaren worden.
2. Het stellen van een blijk van genoegdoening, c.q. herstel, ‘reparations’.
3. Het rehabiliteren door het Koninkrijk der Nederlanden van TULA, als strijder voor vrijheid, gelijkheid en broederschap en als onze pionier voor de erkenning en respect voor de mensenrechten en voor het recht op ontwikkeling van mens en natie.
4. Het serieus, oprecht en daadwerkelijk opstarten, verhelleren en vervolmaken van het dekolonisatieproces conform de normen en regels van het Manifest van de Verenigde Naties met speciale aandacht voor Hoofdstuk XI, Artikel 73.
5. Museo Tula te verheffen tot een koninkrijksbreed gedragen en internationaal erkend museaal cultureel-historisch immaterieel pareltje.
6. Erkenning van Papiamentu als basistaal van het Koninkrijk der Nederlanden en opname van het Papiamentu in het Europees Manifest voor talen van minderheden of regionale talen.
7. Een koninkrijksinstituut voor het koloniaal en slavernijverleden.

8. De verankering van slavernij, als deel van kolonialisme, in het onderwijs.
9. Er dient een actieve grondbeleid te komen dat mogelijk maakt dat de overheid van Curaçao, als de democratische vertegenwoordiging van het Curaçaose volk, eigenaar wordt van meer terreinen van het grondgebied van Curaçao.
10. Bescherming van cultureel erfgoed gerelateerd aan het slavernijverleden, door middel van het naleven van wetten en internationale verdragen.
11. Het stimuleren van niet-eurocentrisch onderzoek.
12. Opzetten van een Modern Technologisch Data, Documentatie, Informatievoorziening met de benodigde capaciteitsopbouw.
13. Uitvoeren van de motie van de Tweede Kamer voor het uitroepen van het jaar 2023 tot Koninkrijksherdenkingsjaar van gezamenlijk slavernijverleden met actieve betrokkenheid van alle landen van het Koninkrijk der Nederlanden.

Slechts door een oprechte helings- en herstelproces als hierboven aangegeven, kunnen wij een oprechte en waarachtige omslag maken van de stelselmatige miskennis van het Nederlands slavernijverleden naar het besef van een gedeeld slavernijverleden met een gedeelde verantwoordelijkheid voor de heling van de nog steeds impactante effecten van dit obscuur verleden op de diverse samenlevingen die deel uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden.

Het lijkt ons dan ook redelijk en logisch dat de kabinetsreactie over het rapport 'Keten van het verleden' van het 'Adviescollege Dialooggroep Slavernijverleden' ook expliciet een positieve reactie zal bevatten op de specifieke aanbevelingen van Curaçao.

Uitgaande van gelijkwaardige verhoudingen binnen het Koninkrijk der Nederlanden, doen wij tenslotte een klemmend beroep op U, om onze voordracht voor deelname van mevrouw Camelia Römer te respecteren en bijgevolg een plaats in te ruimen voor haar deelname namens Aruba, Bonaire, Curaçao, Saint Martin, Saba en Saint Eustatius, aan het Rondetafelgesprek van 27 juni aanstaande, wanneer het onderwerp 'Wetenschappelijk/maatschappelijk perspectief en opinie' aan de orde is!

G. F. Bacilio

Curaçao